

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare samt av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Avsikten med denna proposition är att säkerställa tillgången på kapital för pensionskyddscentralens kreditförsäkring.

Pensionskyddscentralen har inget eget kapital och den likviditet som grundar sig på influtna försäkringspremier äventyras till följd av att försäkringsersättningarna ökat kraftigt på grund av recessionen. Därför har lagen om pension för arbetstagare temporärt ändrats så att en del av den arbetspensionspremie som uppbärs för att täcka pensionskyddscentralens ordinarie verksamhet kan användas för att trygga kreditförsäkringens likviditet. Eftersom behovet av tilläggsfinansiering under 1993 kommer att vara större än beräknat, föreslås i propositionen att den temporära lagens giltighetstid förlängs, med den ändringen att en del

av de i lagen avsedda kostnaderna kan överföras på ett sådant sätt att de beaktas i arbetspensionspremien för 1994.

Förslaget inverkar även på de försäkringspremier som avses i lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande. Dessutom föreslås det att giltighetstiden för de temporära ändringar som gjorts i lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare förlängs så, att propositionen inte påverkar försäkringspremien enligt dessa lagar.

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Nuläget

Ett viktigt element i det lagstadgade arbetspensionskyddet är att pensionstagaren inte skall förlora sin pension fastän arbetsgivaren försätts i konkurs. En kreditförsäkring som

tecknats hos pensionskyddscentralen är ett sätt att säkerställa att arbetspensionsanstalterna förmår bära sitt ansvar. För pensionskassor och pensionsstiftelser är kreditförsäkring obligatorisk. Kreditförsäkring kan dessutom användas som säkerhet för lån som ges av pensionsförsäkringsbolagen.

De sedan 1989 stigande utgifterna för kreditförsäkringsersättningarna har lett till en situation då soliditeten är hotad, och det har inte

varit möjligt att avhjälpa situationen med höjningar av kreditförsäkringspremierna. För att säkerställa pensionskyddscentralens kreditförsäkrings likviditet stiftades lagen om temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare (563/92) och lagen om temporär ändring av 1 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (564/92). De medel som enligt dessa lagar skulle uppbäras för att täcka pensionskyddscentralens verksamhet var avsedda att 1992 och 1993 trygga kreditförsäkringens likviditet. Den utgift som detta orsakar pensionsanstalterna skall i enlighet med de grunder som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet beaktas när storleken på arbetspensionspremierna för 1993 fastställs.

Samtidigt ändrades lagen om pension för lantbruksföretagare (467/69) och lagen om pension för företagare (468/69) temporärt så att ovan nämnda ändringar inte skall inverka på försäkringspremierna enligt dessa lagar.

1.2. Mål och centrala förslag

Det ovan beskrivna sättet att säkerställa kreditförsäkringens likviditet var avsett som en temporär lösning. Arrangemanget är i kraft till utgången av 1993. Målet var att kreditförsäkringen skall återgå till att vara försäkringsverksamhet som uteslutande baserar sig på intäkter från försäkringsrörelsen och att pensionskyddscentralens kreditförsäkringsverksamhet skall överflyttas till ett försäkringsbolag som grundas för detta ändamål.

Det behov av tilläggsfinansiering 1992 och 1993, som var en följd av kreditförsäkringens ersättningsutgift, beräknades för 1993 innebära en temporär höjning på 0,3 procentenheter av försäkringspremierna enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande. Enligt de uppskattningar som för närvarande föreligger är behovet av tilläggsfinansiering dock betydligt större än ovan nämnda siffror anger. Avsikten med denna propositionen är att försöka trygga pensionskyddscentralens kreditförsäkrings likviditet genom att förlänga giltighetstiden för ovan nämnda temporära lagar till utgången av 1994. En del av höjningsbehovet realiseras först 1994.

Frågan om att överflytta pensionskyddscent-

tralens kreditförsäkringsverksamhet till ett försäkringsbolag har utretts. Avsikten är att en regeringsproposition om detta skall överlämnas i slutet av 1992. Målet är att det nya bolaget inleder sin verksamhet vid ingången av 1994.

1.3. Motivering till lagförslagen

Det föreslås att den 13 b § som temporärt fogats till lagen om pension för arbetstagare ändras så att de pensionsanstalter som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (134/62) och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (662/85) åren 1992 och 1993 samt även 1994 skall ansvara för de kostnader för kreditförsäkringen som uppkommer 1992 och 1993. Kostnaderna skall beaktas i arbetspensionspremierna för 1993 och 1994. De förluster som kreditförsäkringen 1994 eventuellt åsamkar pensionskyddscentralen skall inte längre beaktas i arbetspensionspremierna.

Avsikten är att den tekniska ändringen i hänvisningsstadganden i 1 § 1 mom. lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden skall gälla till utgången av 1994.

Likaså är det meningen att de temporära ändringarna i 10 § lagen om pension för lantbruksföretagare och 9 § lagen om pension för företagare skall gälla till utgången av 1994.

2. Ärendets beredning

Propositionen bygger på ett förslag av pensionskyddscentralen. De centrala arbetsmarknadsorganisationerna samt Understödkassornas Förening, Pensionsstiftelseföreningen-PSF och Arbetspensionsanstalternas Förbund gavs möjlighet att yttra sig om förslaget. Instanserna i fråga motsatte sig inte direkt de föreslagna ändringarna. Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet.

4. Ekonomiska verkningar

Enligt nyligen gjorda bedömningar borde premierna för 1993 höjas med 1,1 procentenheter, vilket medför tilläggskostnader på ca

1 500 milj. mk för pensionsanstalterna. För att belastningen år 1993 inte skall bli orimlig föreslås det att en del av höjningsbehovet realiserar först 1994. Detta innebär att försäkringspremierna enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden och lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande höjs med ca 0,4 procentenheter för 1993 och den resterande delen av höjningsbehovet överförs på premierna för 1994.

Propositionen har inga statsekonomiska verkningar.

5. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter att de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 13 b § 1 och 3 mom. samt ikraftträdelsestadgandet lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare (563/92) som följer:

13 b §

Utan hinder av 12 § 1 mom. 5 punkten kan 1992, 1993 och 1994 till de kostnader för pensionsskyddscentralen som avses i lagrummet även räknas belopp som behövs för att täcka kostnader som föranleds av kreditförsäkringsverksamheten 1992 och 1993 till den del kreditförsäkringsrörelsens egna medel inte räcker till.

följande år kan hänföras till pensionsskyddscentralens kostnader. När storleken på arbetspensionspremierna enligt de lagar som nämns i 2 mom. fastställs för 1993 och 1994 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1994.

Hos de pensionsanstalter som avses i 2 mom. kan 1992 och 1993 uppbäras förskott även för sådana i 1 mom. avsedda utgifter som därpå

Denna lag träder i kraft den 199 och gäller till och med den 31 december 1994.

2.

Lag

om förlängning av giltighetstiden för lagen om temporär ändring av 1 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av 1 § lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (564/92) är alltså i kraft 1994.

Denna lag träder i kraft den 1999 och gäller till och med den 31 december 1994.

3.

Lag

om ändring av lagen om temporär ändring av 10 § lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 § 5 mom. och ikraftträdelsestadgandet lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av 10 § lagen om pension för lantbruksföretagare (565/92) som följer:

10 §

Utän hinder av 2 mom. beaktas de kostnader som avses i 13 b lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren när basprocentsatsen fastställs för 1993 och 1994.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1994.

Denna lag träder i kraft den 1999 och gäller till och med den 31 december 1994.

4.

Lag**om ändring av lagen om temporär ändring av 9 § lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § 5 mom. och ikraftträdelsestadgandet lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av 9 § lagen om pension för företagare (566/92) som följer:

9 §

Utan hinder av 1 mom. beaktas de kostnader som avses i 13 b § lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren när premieprocentsatsen fastställs för 1993 och 1994.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1994.

Denna lag träder i kraft den 1994 och gäller till och med den 31 december 1994.

Helsingfors den 13 november 1992

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

1.

Lag**om ändring av lagen om temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 13 b § 1 och 3 mom. samt ikraftträdelsestadgandet lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av lagen om pension för arbetstagare (563/92) som följer:

Gällande lydelse

13 b §

Utan hinder av 12 § 1 mom. 5 punkten kan 1992 och 1993 till de kostnader för pensionsskyddscentralen som avses i lagrummet även räknas belopp som behövs för att täcka kostnader som föranleds av kreditförsäkringsverksamheten till den del kreditförsäkringsrörelsens egna medel inte räcker till.

För kostnaderna kan förskott uppbäras 1992 hos de pensionsanstalter som avses i 2 mom. När storleken på arbetspensionspremien enligt de lagar som nämns i 2 mom. fastställs för 1993 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1993.

Föreslagen lydelse

13 b §

Utan hinder av 12 § 1 mom. 5 punkten kan 1992, 1993 och 1994 till de kostnader för pensionsskyddscentralen som avses i lagrummet även räknas belopp som behövs för att täcka kostnader som föranleds av kreditförsäkringsverksamheten 1992 och 1993 till den del kreditförsäkringsrörelsens egna medel inte räcker till.

Hos de pensionsanstalter som avses i 2 mom. kan 1992 och 1993 uppbäras förskott även för sådana i 1 mom. avsedda utgifter som därpå följande år kan hänföras till pensionsskyddscentralens kostnader. När storleken på arbetspensionspremien enligt de lagar som nämns i 2 mom. fastställs för 1993 och 1994 beaktas de i denna paragraf nämnda kostnaderna för pensionsanstalterna så som stadgas i 12 § 5 mom.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1994.

Denna lag träder i kraft den 199 och gäller till och med den 31 december 1994.

3.

Lag**om ändring av lagen om temporär ändring av 10 § lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 10 § 5 mom. och ikraftträdelsestadgandet lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av 10 § lagen om pension för lantbruksföretagare (565/92) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Utan hinder av 2 mom. beaktas de kostnader som avses i 13 b § lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren när basprocentsatsen fastställs för 1993.

Utan hinder av 2 mom. beaktas de kostnader som avses i 13 b § lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren när basprocentsatsen fastställs för 1993 och 1994.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1993.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1994.

Denna lag träder i kraft den 1999 och gäller till och med den 31 december 1994.

4.

Lag**om ändring av lagen om temporär ändring av 9 § lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 9 § 5 mom. och ikraftträdelsestadgandet lagen den 26 juni 1992 om temporär ändring av 9 § lagen om pension för företagare (566/92) som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Utan hinder av 1 mom. beaktas de kostnader som avses i 13 b § lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren när premieprocentsatsen fastställs för 1993.

Utan hinder av 1 mom. beaktas de kostnader som avses i 13 b § lagen om pension för arbetstagare inte i den genomsnittliga försäkringspremien för en försäkring enligt minimivillkoren när premieprocentsatsen fastställs för 1993 och 1994.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1993.

Denna lag träder i kraft den 15 juli 1992 och gäller till och med den 31 december 1994.

Denna lag träder i kraft den 1999 och gäller till och med den 31 december 1994.

